

ת"פ 1009/05/18 - מדינת ישראל נגד צאלח-אדין בדוי

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 1009-05-18 מדינת ישראל נ' בדוי
בפני כבוד השופט עמית מיכלס

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

צאלח-אדין בדוי

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד מור מלכה, שלוחת תביעות ראשל"צ

ב"כ הנאשם: עו"ד רחמים דיין

הכרעת דין

כתב האישום והתשובה לאישום

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של סחר בסם מסוכן, לפי סעיף 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

2. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 17.9.2017 מכר הנאשם ברחוב אנילביץ בראשון לציון לשני אנשים בשם אורן ושגיא סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 11.37 גרם נטו, וסם מסוכן מסוג חשיש במשקל 4.1 גרם נטו תמורת 950 ₪. המכירה התרחשה לאחר תיאום שנעשה מוקדם יותר באמצעות יישומון הטלגרם, בעקבותיו הגיע הנאשם למקום כשהוא רכוב על אופנוע ואילו אורן ושגיא הגיעו רגלית.

3. הנאשם כפר במיוחס לו. בתשובה לאישום שמסר ביום 24.2.2019 טען שלא הכיר את אורן ושגיא, הודה שרכב על אופנועו ושעצר להם על מנת "לבקש אש". בתשובה נוספת שמסר ביום 21.3.2019, הוסיף הנאשם שכאשר עצר ליד השניים, אורן ושגיא הם אלו שהציעו למכור לו סמים.

4. מטעם המאשימה העידו הקונים אורן ושגיא, שניים מהשוטרים שהגיעו למקום (רס"מ ירדן אפגין ורס"ר שי דהן) וגובה ההודעה הראשונה של הנאשם (רס"ר אורן יעקב). עוד הוגשו שתי הודעות הנאשם, דוחות הפעולה, דוחות העיכוב, מזכרים שונים של השוטרים וכן חוות דעת מז"פ. לא נטענה מטעם ההגנה כל טענה בנוגע לשרשרת הסם או בנוגע לסוג הסם שנתפס ומשקלו.

5. שני עדי התביעה המרכזיים הינם, כאמור, אורן ושגיא, שרכשו את הסמים מהנאשם.

אורן סיפר שהוא מתגורר ברחוב אנילביץ' בראשון לציון ועובד בתחום של מערכות מידע. באותו ערב נפגש עם מספר חברי ילדות בביתו, וביחד רצו "להתארגן" (כלומר לרכוש סמים - פרוט' עמ' 13 ש' 13-15), באמצעות יישומון הטלגרם, על "10 ירוק" ועל "2 גרם חשיש". לדבריו, הוא היה האדם שהתנהל אל מול הסוחר, זאת לאחר ששמו עלה בהגרלה שערכו ביניהם החברים. אורן סיפר שברגע שהמוכר הגיע, הוא שלח לו הודעה ולאחר מכן נפגש עמו, ביחד עם חברו שגיא, במקום המפגש שקבעו ליד הבניין הסמוך. אורן סיפר שלא ידע את שמו של האדם שהגיע למקום ולא הכיר אותו. לאחר הגעתו מסר לו סכום של 950 ₪, ולקח ממנו "שקית לבנה מקופצ'צ'ת" שלא ניתן היה לראות דרכה את תוכנה. באותו רגע הגיע למקום שוטר שהורה להם לעצור, אולם הוא ושגיא המשיכו ללכת: "עשינו סיבוב כזה מסביב לאוטו אני זרקתי את השקית ולא עצרנו לשוטר מהלחץ נטו מהפחד..." עוד הוסיף שהשוטר המתין לעוד ניידות שיגיעו למקום (פרוט' עמ' 8-10).

בחקירה הנגדית הוסיף שהשוטר שעצר אותו לקח לו את הטלפון. אורן לא ידע לזהות את הנאשם באולם בית המשפט, אולם אישר שהאדם שמכר להם את הסמים הוא האדם שנתפס על ידי השוטרים.

6. עדותו של אורן הותירה עלי רושם מהימן. העד זכר היטב את האירוע, תיאר את ההתרחשות ברצף, תוך ירידה לפרטים, ולא חשש למסור פרטים המציגים אותו באור שלילי, למשל שהוא היה זה שזרק את הסמים. אורן לא ניסה לתרץ את מעשיו או להתחמק מלהשיב על שאלות קשות, כמו מדוע לא ציית להוראת השוטר לעצור, והסביר שהתחמקותו מהשוטר נבעה מפחד בלבד (פרוט' עמ' 11). אורן אף לא ניסה להפליל את הנאשם "בכל מחיר" (למשל כאשר הודה שהוא אינו מזהה את הנאשם, שחשב קסדה על ראשו - פרוט' עמ' 14). נוסף על כך לא היסס אורן להשיב אמת גם כאשר בתשובותיו "הפליל" את עצמו בביצוע קניות סמים נוספות בעבר (פרוט' עמ' 14-15). נוסף על כך אישר אורן שהוא דיבר עם שגיא, שהינו חברו הטוב, על האירוע, אולם באותה נשימה שלל שתיאם עמו גרסה (עמ' 15, 17). אורן אף אישר מיד שאמר לחוקר ששגיא לא קשור לאירוע, והסביר את מעשיו בכך שרצה לקחת את התיק על עצמו, זאת מתוך חברות טובה.

6. עדותו של שגיא, חברו של אורן, הותירה אף היא רושם מהימן. ניכר היה ששגיא זכר היטב את האירוע, ובכלל זה את ההחלטה שקיבל יחד עם חבריו לעשן סמים באותו יום וכן על החלטתם להזמין את הסמים באמצעות יישומון הטלגרם. שגיא לא הסתיר את העובדה שאין זו הפעם הראשונה בה עישן סמים, אולם ככל שהדבר נגע לצריכתו העצמית עצר את שטף דיבורו וביקש להימנע ממסירת מידע שעלול להפלילו. בדומה לאורן, גם שגיא נזהר מאוד בגרסתו על מנת שלא לחטוא לאמת, וסייג את דבריו כל אימת שלא חש בטוח בתשובותיו (פרוט' עמ' 18 ש' 22; עמ' 22).

19 ש' 30).

גרסתו של שגיא תמכה באופן מלא בגרסתו של אורן. בתוך כך סיפר שגיא על כך שמיד לאחר קבלת ההחלטה המשותפת לעשן סמים, ערכו הוא וחבריו הגרלה מי יצור קשר עם הסוחר ומי ירד לפגוש אותו, כאשר אורן הוא שעלה בגורל. שגיא סיפר שמאחר שהייתה זו ההתנסות הראשונה של אורן עם היישומון, התנדב לרדת עמו למטה ולפגוש את הסוחר. בדיוק כמו אורן, תיאר שגיא את הדרך בה רוכשים סמים באמצעות היישומון, כמו למשל משלוח צילום תעודת הזהות לצד השני לצורך זיהוי ובדיקה שאין מדובר במלכודת. שגיא תיאר אף הוא את המפגש עם הסוחר, את העובדה שאורן הוא שמסר את הכסף לסוחר וקיבל ממנו בתמורה את הסם, תיאר את סוגי הסמים שהזמינו ואת כמותם וזכר ששילמו לסוחר "בסביבות האלף".

7. מלבד הרושם הטוב שהותירה עלי כל אחת מהעדויות, הרי ששתי העדויות השתלבו היטב האחת בשנייה, עד כדי יצירת תמונה ברורה, רציפה, קוהרנטית, היוצרת סיפור רציף והגיוני, המעוגן בזמן ובמקום, והמתיישב עם השכל הישר. למעשה, עדויותיהם של אורן ושגיא חפפו ביניהן בפרטים כה רבים, עד שב"כ הנאשם ניסה לטעון לתיאום גרסאות ביניהם. לאחר שבחנתי את העדויות, מצאתי לדחות את טענת תיאום הגרסאות, זאת מששה טעמים מרכזיים. האחד, עדויותיהם של אורן ושגיא הותירו עלי, כאמור, רושם מהימן, זאת בניגוד לעדותו של הנאשם, כפי שנראה להלן. השני, אורן סיפר שהשוטר שעצר אותם הפריד בינו לבין שגיא באופן מידי (פרוט' עמ' 11 ש' 31 ואילך), כאשר הפרדה זו נשמרה גם במהלך הובלתם בניידת ובהמשך בחדר ההמתנה. נוסף על כך סיפר שכאשר השוטר שדיבר עמו ועם שגיא בשטח, עשה זאת עם כל אחד בנפרד, כאשר גם כך לא אמרו לשוטר בשטח דבר, זאת מתוך הפחד שחשו, שאף גרם לאורן לזרוק את הסמים (פרוט' עמ' 12-13). למותר לציין שמשנשאל מפורשות אם תיאם גרסה עם שגיא, שלל זאת אורן מכל וכל (פרוט' עמ' 17). באופן דומה תיאר שגיא את הפעולות בהן נקט השוטר על מנת למנוע שיבוש ביניהם, כמו למשל העברת הפלאפונים למצב טיסה, ובהמשך לקיחת הטלפונים, נוכחותו של השוטר במהלך ההמתנה לניידת הנוספת, וההפרדה שנערכה ביניהם במהלך הנסיעה לתחנה (פרוט' עמ' 20-22). חיזוק משמעותי לדברי אורן ושגיא ניתן למצוא בדברי הנאשם עצמו שאמר שלקחו את אורן ואת שגיא מהמקום בנפרד (פרוט' עמ' 42 ש' 26). נוסף על כך אומר הנאשם עצמו, בניגוד לאמור בסיכומי ההגנה, שבפרק הזמן בו המתינו להגעת התגבורת, שארך לדבריו בין 5 ל-10 דקות, היה השוטר עם אורן ושגיא ולא אתו (פרוט' עמ' 42 ש' 17). השלישי, מדובר באירוע פשוט וקצר בזמן, כאשר ניכר היה שההתקלות עם השוטר הייתה חריגה בנוף חייהם של שני העדים, ולפיכך נחרת המקרה היטב בזיכרונם. רושם זה התקבל מעדותם החדה, הממוקדת והעניינית. הרביעי, בגרסאות העדים נמצאו פערים קטנים, שחיזקו את המסקנה שהם לא תיאמו ביניהם גרסה (ראו למשל חוסר התאמה בנוגע למספר החברים עמם נפגשו באותו ערב וכמות מדויקת של הסמים שהזמינו, פרט שככל שהיה נערך תיאום ביניהם, סביר היה שהיה אחד הדברים הראשונים אותו היו מתאמים). החמישי, אינדיקציה נוספת לכך שהשניים לא תיאמו גרסה ניתן למצוא בכך שעם הגעתם לתחנת המשטרה, אורן ניסה "לקחת את התיק" על עצמו ולא להפיל את חברו שגיא, זאת ללא ידיעתו של שגיא. ככל שרצו לשבש את החקירה או לתאם גרסה, מצופה היה שנושא זה יהיה הנושא הראשון שיתואם ביניהם. הששי, הנאשם לא תמך מסקנתו בדבר שיבוש ולו בדוגמא אחת שיהיה בה כדי לבסס ספק או חשש שמא גרסתם הינה גרסה מתואמת ומתוכננת. כידוע, אין די בהעלאת טענה בעלמא ועל הטוען לקיומו של ספק לבססה בראיות.

8. תמיכה ראייתית נוספת לגרסת אורן ושגיא ניתן למצוא בעובדה שעל הנאשם נתפס סכום כסף העולה על הסכום אותו מסרו לו כחלק מהעסקה, כאשר כפי שנראה בהמשך, הגרסה שמסר הנאשם אשר למקור הכספים, הינה בעייתית ולא מעוגנת בחומר הראיות.

נוסף על כך, העובדה שהנאשם נתפס על האופנוע, בעוד שאורן ושגיא הלכו באופן רגלי ברחוב, בקרבה לביתו של אורן מחזקת אף היא את התיאור שמסרו בנוגע לאופן ביצוע עסקת הסמים באמצעות "שליח עד הבית", ופחות מתיישבת עם האפשרות העולה מתשובתו הראשונה של הנאשם לאישום, לפיה השניים הסתובבו סתם כך ברחוב עם סמים, כאשר הציעו לו, כעובר אורח אקראי לקנותם, רק משום ששאל אותם אם "יש להם אש".

לבסוף, אורן העיד על כך ששלח לאדם עמו התכתב דרך יישומון הטלגרם תמונה של תעודת הזהות שלו (פרוט' עמ' 14). מבדיקת מכשיר הטלפון מסוג LG של הנאשם עלה שקיים במכשיר יישומון טלגרם, אולם הוא נמצא ריק. במכשיר שני של הנאשם מסוג אייפון, נמצאו תמונות של תעודות זהות, ותמונות של חומר הנחזה כסם מסוכן (ת/14). בחקירתו שמר הנאשם כאמור על זכות השתיקה ומכאן שאין כל התייחסות מצדו לעניין תעודות הזהות. במהלך חקירתו הנגדית, טען הנאשם שמדובר בתמונות "של לקוחות של המוסכים מוסרים תעודת זהות ככה מתנהלים בעבודה לוקחים תעודת זהות מכל לקוח שקונה חלקים..." (פרוט' עמ' 54 ש' 31). מדובר, כאמור, בגרסה כבושה, שאינה מאפיינת מהלך עסקים רגיל ותיקין של תיקון כלי רכב, ומכאן שקשה עד מאוד לקבלה כנכונה ומהימנה. ועדיין, ככל שהנאשם ביקש לשכנע כי זוהי גרסת האמת, מצופה היה שיחזק אותה בדרך של הבאת עד (לקוח של המוסך או בעל המוסך) שיבהיר את ההתנהלות העסקית החריגה בינו לבין הנאשם.

עדות הנאשם

9. בניגוד להתרשמותי החיובית מעדויות עדי התביעה, מצאתי את גרסת הנאשם בעייתית ולא מהימנה. בפתח הדברים יש לציין שהנאשם שמר על זכות השתיקה בחקירתו. מכאן, שגרסתו, או שמא יש לומר הגרסאות שמסר בבית המשפט הינן גרסאות כבושות. נכון הדבר שאין לפסול את גרסת הנאשם או למצער לתת לה משקל נמוך, אך בשל היותה כבושה לאחר שבחר לשמור על שתיקה בחקירתו. עם זאת, על הנאשם לספק הסבר משכנע לשתיקתו ולכבישת עדותו. כפי שנראה להלן, הסברי הנאשם להתנהלותו במהלך החקירה היו רחוקים מלשכנע.

הבעייתיות בגרסת הנאשם המשיכה בתשובות הלא עקביות שמסר לאישום, כאשר בתשובה הראשונה מסר שעצר ליד אורן ושגיא כדי "לבקש מהם אש", ואילו בתשובה השנייה הוסיף שאורן ושגיא ביקשו למכור לו סמים. כלומר, גם כאשר סיפק הנאשם גרסה בפעם הראשונה, לא אמר דבר על כך שדווקא אורן ושגיא מכרו לו סמים, גרסה שהיה מצופה ממנו לומר אם לא באחת משתי חקירותיו, אזי בהזדמנות הראשונה שניתנה לו עת השיב לאישום בפעם הראשונה.

10. ואם לא די בכך, ויש לומר למרבה ההפתעה, אורן ושגיא לא נשאלו ולו שאלה אחת במהלך חקירתם הנגדית בקשר לטענת הנאשם לפיה הם אלו שביקשו למכור לו סמים. לצד זאת, נשאל החוקר אורן יעקב, שגבה את הודעת הנאשם, כיצד הסיק מדוחות הפעולה שדווקא הנאשם היה המוכר ולא הקונה (ראו למשל עמ' 34-35). יש לשוב ולהזכיר שגרסת הנאשם לא נמסרה על ידו בזמן אמת במהלך חקירתו, ובכך מנע הנאשם מחוקריו את האפשרות להתמודד עמה ולבדוק אותה במהלך החקירה. על פניו, גרסת הנאשם לפיה אנשים זרים שהסתובבו ברחוב שאלו סתם כך אדם שאינו מוכר להם אם הוא מעוניין בסמים הינה בעייתית ואינה מעוררת אמון, זאת בשים לב לזהירות המובנית הכרוכה בפעולותיהם של סוחרים סמים באשר הם.

שתיקת הנאשם

11. הנאשם כאמור שתק בחקירתו באופן גורף, למעט תשובות ספורות וקצרות שמסר למספר שאלות שנשאל. במהלך המשפט ניסו הנאשם ובא כוחו למסור אין ספור סיבות, הסברים ותירוצים לשתיקה זו, כאשר כבר עתה ניתן לומר שדווקא הצטברות הסיבות והניסיון להסביר את הסיבות לשתיקה בכל דרך אפשרית, מעמיד בסימן שאלה גדול את נכונותה ורצינותה של כל אחת מהן.

כך, למשל, טען ב"כ הנאשם בסיכומיו שאחת הסיבות לשתיקה היא שהנאשם לא נחקר בשפת אמו. יש לציין שנימוק זה כלל לא הועלה על ידי הנאשם עצמו ודי בכך כדי לדחות טיעון זה. ואולם, גם לגופו של עניין דומה שאין ממש בטענה זו, בשים לב לכך שהנאשם אישר שהוא נולד בעיר יפו, שאין לו כל בעיה של שפה, וכי העברית שלו טובה מאוד (פרוט' עמ' 44 ש' 29-30). יש לציין שגם החוקר יעקב שחקר ראשון את הנאשם התרשם במסגרת שיחה שניהלו השניים לפני החקירה, שהנאשם מבין עברית היטב ואינו זקוק לתרגום (פרוט' עמ' 33). ואם לא די בכך, הרי שהנאשם עצמו ויתר על מתורגמן לצורך המשפט (פרוט' מיום 21.3.2019 עמ' 6 ש' 20).

12. הנאשם עצמו מסר במהלך חקירתו הראשית כי שתק מאחר שלא רצה להפליל את אורן ושגיא (פרוט' עמ' 41 ש' 18-20). ואולם, תשובה זו מעוררת קושי במספר היבטים. אין חולק על כך שהנאשם אינו מכיר את אורן ושגיא ולכן לא ברורה מוטיבציית היתר שלו להגן עליהם. בפרט נכונים הדברים שעה שהוטח בנאשם שהשניים הפלילו אותו וטענו שהוא זה שמכר להם סמים. נוסף על כך, מעיון בשתי חקירותיו של הנאשם עולה שהוא לא השיב לכל השאלות שנשאל, לרבות שאלות שאינן מפלילות אותו או את אורן ושגיא (למשל על השאלה מדוע הגיע לעיר ראשון לציון).

לבסוף, גם אם הנאשם לא הבין בחקירתו הראשונה שאורן ושגיא לא נהגו כמותו, ודווקא מסרו גרסה המפלילה אותו, הרי שיכול היה למסור את גרסתו בחקירתו השנייה, שהתקיימה לאחר כשבועיים. משהופנה לכך שנאמר לו מפורשות בחקירתו השנייה שהשניים הפלילו אותו כמי שמכר להם סמים (ת/10 ש' 1), הסביר את המשך שתיקתו במלים: "כי הייתי בטוח שהם לא אמרו את זה" ושהשניים שיקרו (פרוט' עמ' 43). עם כל הכבוד לקודים האתיים לפיהם פועל הנאשם בשים לב למקום בו גדל, כפי שניסה לטעון בא כוחו בסיכומיו, קשה להלום מצב דברים בו נאשם אינו מגיב להאשמות כה חמורות נגדו, גם לאחר שמוטח בו שהשניים עליהם הוא מנסה להגן, ושאותם הוא כלל לא מכיר, אינם מגנים עליו.

13. נימוק שני אותו העלה הנאשם היה ששתיקתו נובעת מכך שלא היה בטוח שהחוקר ירשום את כל מה שיאמר, "הם תמיד לא רושמים... הם רושמים דברים אחרים". אמר ולא פירט. לא רק שלא פירט, אף לא הציג בסיס ראיתי למסקנתו זו.

14. נימוק שלישי לשתיקה מסר הנאשם במהלך חקירתו הנגדית, כאשר התבקש להשיב מדוע לא ענה בחקירתו גם כאשר נשאל שאלות תמימות שאינן מפלילות אותו או את אורן ושגיא. על כך ענה הנאשם: "רציתי להתייעץ עם עו"ד אני לא אוהב לדבר בחקירה בלי עו"ד" (פרוט' עמ' 46 ש' 32). ואולם, משנשאל מדוע השיב בשתי חקירותיו בשלילה לשאלה האם הוא מעוניין להתייעץ עם עורך דין, סתר עצמו כשהשיב: "כי חשבתי שזה מיותר" (פרוט' עמ' 47 ש' 4).

15. לסיכום נקודה זו, מצאתי שהמשקל ששי לתת לגרסת הנאשם בבית המשפט הינו נמוך ביותר, זאת אף בהתעלם מבעיות אחרות שעלו ממנה כפי שיפורט להלן, וכפועל יוצא מכך אין מקום להסתמך עליה לצורך קביעת ממצאי עובדה.

בחינת גרסת הנאשם

16. בחינת תשובותיו של הנאשם לגופן מעלה קשיים מסוג אחר. כפי שמסר השוטר אפגין, הנאשם מסר לו כבר בשטח שמטרת העצירה הייתה "לבקש אש" מאורן ושגיא (ת/3; פרוט' עמ' 25). ואולם, מששאל אפגין את הנאשם האם הוא מעשן, השיב בשלילה. בסיכומיו טען ב"כ הנאשם ש"למזלו הרב של הנאשם, שוטר אחר מציין בדוח כי נמצאה קופסת סיגריות על גופו של הנאשם". ואולם, בסיכומי ההגנה לא צוין מיהו אותו שוטר עליו נסמכת אמירה זו. עיון בדוח הפעולה של השוטר שי דהן, שהוגש במהלך הדיון, מעלה שדהן לא תפס על גופו של הנאשם או בקטנוע שלו סיגריות או קופסת סיגריות (ת/13). ואם ניתן היה לחשוב שמא שוטר אחר, שלישי, תפס את הקופסא, הרי שמ-ת/11 ו-ת/15 עולה שהמוציגים היחידים שנתפסו הם הכסף והסמים (כאשר למכשירי הטלפון ישנה התייחסות נפרדת). יש לציין שבמהלך עדותו של החוקר אורן יעקב, שגבה את הודעת הנאשם, אכן הוצג לחוקר דוח פעולה של שוטר שלישי (רועי אליהו) בו צוין רועי שמצא סיגריות אצל הנאשם. ואולם, דוח הפעולה לא הוגש לעיון בית המשפט והשוטר אליהו לא זומן כעד הגנה, מטעמים השמורים עם הנאשם. לפיכך, ומאחר שמדובר בלא יותר מעדות מפי השמועה, מצאתי לדחות את טענת ב"כ הנאשם בעניין זה בהיותה לא מעוגנת בחומר הראיות.

במאמר מוסגר יש לציין גם את דבריו של השוטר אפגין בעדותו, שאמר שיתכן ש"חטא" בכך ששכח לציין בדוח הפעולה שערך שלנאשם לא הייתה סיגריה ביד, עובדה שהובילה אותו לשאול את הנאשם אם הוא בכלל מעשן (פרוט' עמ' 29).

17. גם הסברי הנאשם בנוגע לסכום הכסף שנמצא עליו בזמן המעצר הינם בעייתיים. הסייר שי דהן, שהגיע למקום האירוע, כתב בדוח הפעולה ששאל את הנאשם כמה כסף יש עליו, ותשובתו של הנאשם הייתה שהוא לא יודע, אולם "ניראה לו באזור 400 שקל ואולי עוד אלף". בפועל נתפס על הנאשם סכום של 1718.7 ₪ (ת/13). בחקירתו הראשונה, ובניגוד לשתיקתו בקשר ליתר השאלות, השיב הנאשם שהכסף שלו. בחקירתו הנגדית נשאל מדוע הפריד בתשובתו בפני הסייר בין הסכום של 400 ₪ לבין הסכום של 1,000 ₪. תחילה ענה הנאשם שכלל לא הפריד (זאת כאמור בניגוד לאמור ב-ת/13). ואולם, כאשר התעקשה התובעת ששיב על השאלה, השיב במלים: "אין סיבה" (פרוט' עמ' 48 ש' 25-29). עיננו הרואות שבזמן אמת הפריד הנאשם בתשובתו לבלש בין הסכום שאורן ושגיא טענו שמסרו לו, "כמעט 1,000 ₪", לבין סכום כסף נוסף שחשב שנשא עמו קודם לכן. הנאשם לא יכול היה למסור את הסכום המדויק שכן ידע מהו סכום הכסף שאמור היה לקבל מהעסקה, אולם יתכן שטרם הספיק לספור את הכסף, כאשר העסקה הופרעה על ידי הבלש אפגין.

18. מכל מקום, גם הסבריו של הנאשם אשר למקור הכסף אינם משכנעים, וזאת בלשון עדינה. בחקירתו הראשונה השיב הנאשם שהוא עובד "במשלוחים". משנשאל היכן הוא עובד, השיב בצורה כללית "בחולון". משנתבקש למסור את שם חברה, השיב: "חלקי חילוף", וכאשר נשאל מי הבוס שלו, חזר לשמור על שתיקה (ת/8 עמ' 3). הנה כי כן, תשובותיו של הנאשם לא אפשרו לבדוק האם סכום הכסף שנתפס ברשותו מקורו בשכר שקיבל עבור עבודתו או כמפרעה, כפי שטען לראשונה רק במהלך משפטו.

יש לציין שבתשובה לאישום נאמר שיתכן ש"בעל הבית" יגיע למסור עדות כעד הגנה, אולם בפועל הדבר לא נעשה. משנשאל על כך הנאשם בחקירתו הנגדית, השיב שבעל הבית נמצא בחו"ל וכי לא הצליח להשיגו. משנשאל כיצד נודע לו על כך, השיב שנמסר לו על כך לאחר שהתקשר למשרד לאחר הדיון שנערך בחודש מרץ 2019. יש לציין שדיון ההוכחות התקיים ביום 17.7.2019, כלומר כארבעה חודשים לאחר הדיון הקודם, כאשר מאז לא טרח הנאשם לברר עם בעל הבית שלו האם הוא חזר (פרוט' עמ' 50 ש' 22), וממילא לא הוגשה כל בקשה לשינוי מועד הדיון או לדחייתו על מנת לאפשר לבעל הבית להעיד ולאשש את טענת הנאשם. למחדלו זה של הנאשם משמעות רבה בשים לב לגרסה הכבושה שהציג, לפיה קיבל ממעסיקו מפרעה, וניסיונו לשכנע את בית המשפט שזוהי גרסת האמת. להשלמת התמונה יש לציין שעל אף טענת הנאשם כי הוא אינו יודע אם בעל הבית שלו שב מחו"ל, שינה בהמשך החקירה הנגדית את גרסתו בעניין זה, עד שלבסוף מילא פיו מים כשהבין שתשובותיו מסבכות אותו (פרוט' עמ' 51-52).

19. בסיכומי המפורטים, שהוגשו לבקשת ב"כ הצדדים בכתב, הציף ב"כ הנאשם בעיות עובדתיות ומשפטיות נוספות, שלעיקריות שבהן אפנה להתייחס עתה.

אחת הטענות נגעה לסמכותו של השוטר הראשון שהגיע למקום (רס"מ ירדן אפגין) לעכב את השלושה ולערוך חיפוש בטלפונים הניידים שלהם. בעדותו הסביר אפגין שהחשד בדבר קיומה של עבירה פלילית המתרחשת או שהתרחשה זה מקרוב לנגד עיניו, עלה כאשר הגיע למקום במהלך המשמרת, כשהוא רכוב על האופנוע שלו ולבוש במדי משטרה, ולאחר שהבחין בנאשם יושב על קטנוע, כשלידו שני גברים נוספים. ברגע שהשלושה הבחינו בו, ניסה רוכב הקטנוע לעזוב את המקום, ואילו שני האנשים הנוספים התנתקו ממנו והתרחקו מהמקום במהירות. משקרא להם לעצור, לא נענו לקריאתו, עברו לצד השני של המדרכה, איגפו רכב ורק אז חזרו לכיוונו. אפגין הסביר שעל אף שחשד שבוצעה במקום עבירה, הוא עדין לא ידע בשלב זה איזו עבירה בוצעה. רק כאשר הגיעה למקום הניידת השנייה, מספר דקות מאוחר יותר, הלך אפגין על נתיב ההליכה של אורן ושגיא, הריח ריח של סמים ואף מצא את השקית ובה הסמים. לדבריו, הוא לא הבחין בזריקה עצמה (פרוט' עמ' 25-26).

השוטר אפגין תיאר בצורה מדויקת, מקצועית ובהירה, הן בדוח הפעולה שערך (ת/3) והן בעדותו, מדוע חשד שהתבצעה עבירה ומדוע פעל כפי שפעל. מדובר בשוטר מנוסה בעל ותק של 18 שנות שירות, שהבחין בכך שכלל החשודים בשטח, ביקשו להתנתק אחד מהשני בפתאומיות ברגע שהבחינו בו, והסיק מכך שיש להם מה להסתיר. בשלב זה, ולאור התנהגות החשודים, לא הייתה כל מניעה לשוטר לפנות אליהם, "להקפיא מצב" ולהורות להם לעצור ולהישאר במקום. התנהגות אורן ושגיא מיד לאחר מכן, קרי, התעלמותם מקריאתו של אפגין לעצור, רק חיזקה את חשדו של השוטר לכך שבוצעה עבירה על ידי הנוכחים, בין אם מדובר בשניים שלא עצרו ובין אם מדובר בנאשם, עמו נפגשו ושוחחו השניים שניות קודם לכן, זאת גם אם הנאשם לא ניסה לברוח מהמקום. מיד לאחר הגעת הניידת השנייה למקום, התאמת חשדו של אפגין, כאשר מצא את השקית ובה הסמים. בנסיבות הללו קמה לשוטר סמכות לעכב את הנאשם, את שגיא ואת אורן.

20. גם הטענה בדבר חיפוש לא חוקי שערך אפגין בטלפונים הניידים של הנאשם ושל אורן ושגיא, דינה להידחות. השוטר הסביר שבשלב הראשוני היה לבד בשטח מול שלושה חשודים, כאשר לפחות בשלב הראשוני שניים מהם לא נענו לקריאתו לעצור. מטרת השוטר הייתה "להקפיא מצב" עד להגעת ניידת נוספת, זאת תוך צמצום היכולת של מי מהשלושה להעלים ראיות. אפגין הסביר שחשש זה עמד בבסיס החלטתו להעביר את הטלפונים הניידים של החשודים למצב טיסה, והסביר זאת ברצונו למנוע אפשרות לנטרול הטלפון מרחוק, אפשרות הקיימת לדבריו כאשר מתבצעת

עסקת סמים דרך יישומון הטלגרם (פרוט' עמ' 27). בעדותו מסר אפגין שהוא אינו זוכר האם העביר בעצמו את הטלפון למצב טיסה, או שמא ביקש מהחשודים עצמם שיעשו זאת בעצמם. עוד הסביר שישנה אפשרות לבצע פעולה זו גם מבלי להיכנס לטלפון באמצעות הסיסמא. מעבר לכך, הגם שספק בעיני האם ניתן להגדיר את הפעולה אותה ביצע השוטר כ"חיפוש", דומה שניתן להשאיר שאלה זו בצריך עיון, בשים לב לכך שממילא לא נמצאה במכשירי הטלפון כל ראייה אותה מבקשת ההגנה לפסול.

21. בעניין זה מן הראוי להעיר שהגם שהסיבה לכך שלא נמצאו התכתבויות במכשירי הטלפון של המעורבים לא הובררה עד תום במהלך המשפט, הרי שיש לתת את הדעת לכך שההתכתבות בין אורן ושגיא בוצעה באמצעות יישומון הטלגרם, כך שלא מן הנמנע שלא נותרה במכשירי הטלפון עדות לאותה התכתבות. על כך ניתן להוסיף שלא מן הנמנע שההתכתבות כלל לא בוצעה עם הנאשם, אלא עם אדם שלישי ששלח את הנאשם לבצע את העסקה כשליח. מכל מקום לא מצאתי שאי הימצאותן של ההתכתבויות בין אורן והנאשם פוגעת בראיות המאשימה, זאת בשים לב לגרסתם המשכנעת, הבהירה והלא מתחמקת של אורן ושגיא, שעמדה בסתירה חזיתית לגרסתו הכבושה, המתחמקת, המיתממת והלא משכנעת של הנאשם, ובהינתן הסבר סביר לחוסר היכולת לאתר התכתבויות אלו.

אכיפה בררנית

22. אחת מטענות ב"כ הנאשם נגעה להחלטת יחידת התביעות לחקור את הנאשם ולהגיש נגדו כתב אישום, בעוד שבמקביל הוחלט על סגירת תיק החקירה שנפתח נגד אורן ושגיא, שנחקרו אף הם באזהרה. בהחלטתה זו, כך נטען, נקטה יחידת התביעות איפה ואיפה בין החשודים. גם דינה של טענה זו להידחות, שהרי ברור שאין מעמדו של מוכר הסמים דומה למעמדו של הקונה, שמבחינת החוק ניתן להעמידו לדין לכל היותר בביצוע עבירה של החזקת סם לצריכה עצמית. יש לשוב ולהזכיר שטענת הנאשם בעניין ניסיון מכירת הסם על ידי אורן ושגיא הועלתה על ידו רק לאחר סיום החקירה, באופן שלא אפשר את בדיקתה. במצב דברים זה, מצאתי שהנאשם לא הניח תשתית ראיתית כלשהי לטענתו בדבר קיומה של אכיפה בררנית. בהינתן חומרת מעשיו של הנאשם ביחס למעשיהם של אורן ושגיא ומדיניות העמדה לדין של חשודים בביצוע עבירות של החזקת סם לצריכה עצמית, נראה בעליל כי הנאשם לא הרים את הנטל המוטל עליו להוכחת טענה זו.

23. עוד נטען שלא נמצאה כל טביעת אצבע של הנאשם על שקית הסמים שנתפסה. אציין שבמהלך המשפט לא הוצג כל מסמך בעניין הימצאותן או אי הימצאותן של טביעות אצבע על גבי השקית, ודי בכך כדי לדחות כל טענה בעניין זה. ואולם, כפי שנפסק לא אחת, בעוד שבהימצאותה של טביעת אצבע יש כדי לחזק ראיה, הרי שאי הימצאותה של טביעת אצבע אינה מחלישה בהכרח את ראיות הצד הרלוונטי. הטעם לכך הוא קיומן של מספר סיבות שיכולות להסביר את היעדרותה של טביעת האצבע. אחד ההסברים הוא שאופן המגע של האצבע בחלק של המוצג, או מצבו של המוצג, או שילוב של שניהם, מאפשר לקיחת טביעה לצורך השוואה (למשל, במקרה בו השקית "מקופצ'צ'ת", כפי שהגדירה אורן בעדותו). לפיכך, גם דינה של טענה זו להידחות.

24. לבסוף טען ב"כ הנאשם להיעדרן של ראיות שאמורות היו להתווסף לתיקים "מסוג זה", "בדמות האזנות סתר, עיקוב, מחקרי תקשורת בין הצדדים..." בעניין זה חשוב לציין שתפיסת הנאשם והקונים לא הייתה מתוכננת, אלא

התגלתה באקראי על ידי השוטר אפגין שעבר במקום במסגרת המשמרת שלו. מכאן, שאין כל רלוונטיות לפעולות עיקוב או האזנות סתר במקרה זה. אשר למחקרי תקשורת, מקבל אני את הטענה שמן הראוי היה לנסות ולחזק את הראיות בדרך זו. עם זאת, ובניגוד להכרעת הדין המזכה שניתנה על ידי לא מזמן, ושאוזכרה בסיכומי ההגנה, בת"פ (ראשל"צ) 43025-02-17 מדינת ישראל נ' משה בר ערד (16.9.2018) (להלן: עניין ערד), המסד הראייתי במקרה זה שונה בתכלית, כאשר מצאתי ליתן, כאמור, אמון מלא בגרסת אורן ושגיא (בניגוד לרמת האמון שניתנה למתלוננים בעניין ערד), כאשר הנאשם שתק בחקירותיו, הסבריו בבית המשפט לשתיקתו היו קלושים ותלושים מהמציאות, גרסתו בבית המשפט הייתה מופרכת, לא עקבית, שקרית ולא משכנעת בנקודות רבות, באופן שחזק עד מאוד את ראיות התביעה.

25. נוכח כל האמור, מצאתי להרשיע את הנאשם בעבירה של סחר בסם מסוכן.

ניתנה היום, י' אלול תשע"ט, 10 ספטמבר 2019, במעמד הצדדים